

Onomastik Sathda Geortonimlar Tadqiqi

Abdusalomova Ozoda¹

Annotatsiya: Ushbu maqola onomastika doirasida geortonimlarning (muayyan yerlar, mintaqalar yoki hududlar bilan bog'liq joy nomlari) lingvistik va madaniy ahamiyatini o'rganadi. Unda geortonimlarning shakllanishidagi turli jarayonlar, ular o'zida mujassam etgan semantik qatlamlar hamda ularning muayyan joylarning geografik, tarixiy va ijtimoiy-madaniy jihatlarini aks ettirishdagi rollari tadqiq etiladi. Tadqiqot geortonimlarning strukturaviy, morfologik va semantik xususiyatlariga chuqur kirib, ularning lingvistik xususiyatlarini tahlil qiladi va ularni etimologik kelib chiqishi va hosila shakllariga asosan tasniflaydi. Bundan tashqari, tadqiqot geortonimlarning diaxronik evolyutsiyasini o'rganib, ularning ma'nolari va shakllari vaqt o'tishi bilan lingvistik va tarixiy omillar ta'sirida qanday o'zgarishini kuzatadi. Etimologik tahlil, lingvistik dala ishlari va tarixiy hujjatlardan foydalangan holda, ushbu tadqiqot geortonimlarni qimmatli lingvistik va madaniy artefaktlar sifatida to'liq tushunishni o'rnatishga qaratilgan. Olingan natijalar geortonimlarning jamoaviy xotirani saqlash va mintaqaviy o'zlikni shakllantirishdagi muhimligini, shuningdek, til, makon va madaniyat o'rtasidagi murakkab munosabatlarni tushunishimizga qo'shgan hissasini ta'kidlaydi. Tadqiqot yakunida joy nomlarida kodlangan murakkab hikoyalarni hujjatlashtirish va talqin qilish uchun onomastik tadqiqotning ahamiyatini ta'kidlaydi. Kelajakdagi tadqiqotlar ushbu tahlilni geortonimlarning zamonaviy qo'llanilishidagi pragmatik va sotsiolingvistik o'lchamlariga, ularning mintaqaviy hikoyalar rivojlanishidagi rolini hamda ularning turizm va marketing tashabbuslarida foydalanilishiga e'tibor qaratish orqali kengaytirishi mumkin. Maqolada bayram, an'ana, marosim va urf-odat terminlarining farqli tomonlari, geortonimlarning klassifikatsiyasi va nominativ tuzilishi bilan bog'liq fikrlar ilgari surilgan.

Kalit so'zlar: onomastika, sinonim, geortonim, geortologiya, bayramshunoslik, xrononim, klassifikatsiya, joy nomlari, toponimika, lingvistik landshaft, madaniy meros, etimologiya, morfologiya, semantika, diaxronik tahlil, ijtimoiy-madaniy kontekst, mintaqaviy o'zlik, jamoaviy xotira, tarixiy lingvistika, geografik lingvistika.

Kirish: Ma'lumki, tilshunoslik keng qamrovli sohalardan biri sanaladi. Xususan, uning onomastika tarmog'i eng ko'p o'rganilayotgan yo'nalishlaridan biridir. Onomastika - yunoncha onomastike - so'zidan olingan bo'lib, nom qo'yish san'ati degan ma'noni bildiradi. Hozirgi vaqtda bu termin ikki xil ma'noda qo'llaniladi:

1. Ma'lum bir til, xalq tarkibida qo'llangan barcha atoqli otlarning yig'indisi.
2. Atoqli otlar, ularning shakllanishi va o'ziga xos xususiyatlarini o'rganuvchi tilshunoslik sohasi.[2, 60]

Onomastika tildagi barcha atoqli otlar, ularning paydo bo'lishi, rivojlanishi va boshqa ko'plab o'ziga xos xususiyatlarni o'rganadi. Masalan, shaxslarning ismi, familiyasi, ota ismi, taxallus va laqablari – antroponimlar; turli xil geografik hududlar va joy nomlari – toponimlar; har qanday urug', qabila, ma'lum millat va elatlarning paydo bo'lishi va ularga qo'yilgan nomlar – etnonimlar, suv havzalari bilan bog'liq obyekt nomlari esa gidronimlar bo'limida o'rganiladi. Bular o'z navbatida yana kichik-kichik tarmoqlarga ajraladi. Xuddi shu singari onomastikaga doir terminologik lug'atlarda ham har qanday bayram, festival, xotira kunlari va mana shu kabi marosim hamda tadbirlarning atoqli otlari geortonimlar (yunoncha heortne – georto, onoma – atoqli ot) deb yuritiladi. Bayram va tantanalar

¹ Zahiriddin Muhammad Bobur nomidagi Andijon davlat universiteti lingvistika (o'zbek tili) mutaxassisligi 2-bosqich magistranti

ma'lum vaqtda, ma'lum bir sanada nishonlanganligi sababli ularning onomastik birliklar sirasiga kiruvchi xrononimlar bilan bog'liqligi ta'kidlab ko'rsatiladi. Xrononimlar (yunoncha xronos – davr, zamon, onoma – nom) kishilik jamiyati taraqqiyotidagi ba'zi tarixiy davrlar, davr bilan bog'liq ayrim bayram, tantana va shu tarzidagi maxsus kunlar nomi demakdir.[3, 184-185]

Har bir xalqning boshqasidan ajratib turuvchi muhim etnografik belgilaridan biri uning bayram va marosimlari hisoblanadi. Marosim inson hayotida moddiy va ma'naviy talab va ehtiyoj orqali yuzaga keladigan ijtimoiy hodisadir. Har qanday marosim u yoki bu xalqning ma'lum bir tarixiy taraqqiyoti bosqichidagi ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy hamda madaniy rivojlanish darajasini ko'rsatuvchi asosiy belgilarni o'zida mujassamlashtirgan holda vujudga keladi va yashaydi.[5, 152]

Har bir xalq, millatning shakllanish jarayoni bilan birga unga xos va mos milliy etnik an'analar, urf-odatlar, marosimlar, bayram va sayillar shakllanib taraqqiy etadi. Ular kishilar turmush tarzining muhim bir bo'g'ini sifatida tarkib topib boradi. Shu o'rinda ayrim tadqiqotchilar tomonidan "bayram", "urf-odat", "an'ana" va "marosim" kabi terminlarning o'zaro sinonim sifatida ishlatilishining guvohi bo'lamiz. Bu atamalar ma'nodoshlikni hosil qilish bilan birga o'z navbatida bir-biridan keskin farq ham qiladi.

An'ana – tarixiy taraqqiyot jarayonida tabiiy va ijtimoiy ehtiyojlar asosida vujudga keladigan, ajdodlardan avlodlarga meros bo'lib o'tadigan, kishilar madaniy hayotiga ta'sir o'tkazadigan madaniy hodisadir. An'ana o'ziga xos ijtimoiy qoida sifatida kishilar ongiga singgan (umum yoki ma'lum guruh tomonidan), qabul qilingan tartib va qoidalar majmuasi hisoblanadi.[6,8]

Marosim atamasi nisbatan tor tushuncha bo'lib, u shu xalq hayotining ma'lum sohalarida omma tomonidan qabul qilingan, ko'pincha ramziy xarakterga ega bo'lgan va ma'lum kishilar majmui tomonidan maxsus uyushtiriladigan namoyishlardan iborat.[4,12]

Urf-odat deyilganda kishilarning turmushiga singib ketgan, ma'lum muddat takrorlanib turuvchi xatti-harakat, ko'pchilik tomonidan qabul qilingan xulq-atvor qoidalari ko'nikmasi tushuniladi.[4,13]

Bayram – bu teatrlashtirilgan namoyishlar, tomoshalar, konsertlar, ko'rik-tanlovlar, bellashuvlar, ya'ni rang-barang ommaviy tadbirlar birligidir.[7, 49-50] Bayramning paydo bo'lishi, uning rivojlanish bosqichlarini "Eortologiya" fani o'rganadi. "Eortologiya" yunon tilidan olingan bo'lib, bayram haqidagi ta'limot demakdir. "Bayram" so'zi asli turkiycha bo'lib, to'y, marosim, xursandchilik degan ma'nolarni anglatadi. Bundan anglashiladiki, geortonimlar barcha marosim va bayramlarni o'z ichiga qamrab olgan onomastikaning bir bo'limi bo'lsa, eortologiya inson hayotidagi shodiyona kunlar bilan bog'liq bayramlarni o'rganuvchi maxsus fandır. Yuqorida keltirilgan atamalar garchi sinonim sifatida qo'llanilsa ham, semantik ko'lam jihatidan bir-biridan farq qilgan ekan.

Geortonimlar tasnifi borasida ham olimlarning turlicha qarashlari mavjud. Ko'pchilik tadqiqotchilar umumiy marosim va bayramlarni ikkita katta guruhga, ya'ni oilaviy-maishiy (farzand tug'ilishi bilan bog'liq marosimlari, nikoh to'yi marosimlari va dafn, ta'ziya marosimlari) va mavsumiy marosimlar (bahor, yoz, kuz hamda qish fasllarida o'tkaziladigan maxsus marosimlar. M., "Qor yog'di", "Navro'z bayrami", "Choymomo", "Hosil bayrami" kabilarga ajratadilar). A.Ashirov va Sh.Atadjanovlar tomonidan tayyorlangan o'quv qo'llanmada bayram va marosimlar tasnifiga diniy marosimlar (Ramazon va Qurbon hayiti, "Bibimushkulkushod", "Bibiseshanba" va b.) ham kiritilgan.[1,134] Bizningcha, bu tasnif umumiy bayramlardan farqli o'laroq marosimlargagina taalluqlidir.

Geortonimlar o'zbek tilshunosligida to'la o'rganilmaganligi bois uning klassifikatsiya masalalari ham hanuz o'z yechimini topmagan. Shunga qaramay ko'pchilik tilshunoslar ularning quyidagi sinfiy guruhlarini keltirib o'tadi:

1.Ijtimoiy-siyosiy bayramlar: Mustaqillik kuni, Konstitutsiya kuni, O'zbek tili bayrami. 2.Milliy-an'anaviy bayramlar: Navro'z bayrami, Gullar bayrami. 3.Diniy bayramlar: Ramazon va Qurbon hayit bayramlari. 4.Kasb bayramlari: Vatan himoyachilari kuni, Ustoz va murabbiylar kuni, Tibbiyot xodimlari kuni. 5.Kalendar bayramlar: yangi yil bayrami, xalqaro xotin-qizlar kuni, bolalar kuni

Misollarda keltirib o'tilgan bayram va marosimlarning nominativ tuzilishida "bayram" "kun", "to'y" komponentlarining qo'llanilishi bilan bog'liq farqli jihatlarni kuzatamiz. Shunga muvofiq ularni a) "kun" komponentli geortnimlar: tibbiyot xodimlari kuni, Xotira va qadrlash kuni, Xalqaro xotin-qizlar kuni; b) "bayram" komponentli geortnimlar: Navro'z bayrami, gullar bayrami, hayit bayrami; d) "to'y" komponentli geortnimlarga ajratamiz: nikoh to'yi, beshik to'y, kumush to'y (er-xotinning oila qurganlariga 25 yil to'lishi munosabati bilan o'tkaziladigan, ba'zi tabaqa vakillari orasida ommalashayotgan marosim).

Metodologiya

1. Kirish va Tadqiqot Maqsadi

Ushbu tadqiqot ishi onomastika doirasida geortnimlarni, ya'ni muayyan hududlar yoki joylarning nomlarini o'rganishga qaratilgan. Tadqiqotning asosiy maqsadi geortnimlarning lingvistik xususiyatlarini, ularning shakllanish jarayonlarini, ma'no qatlamlarini va madaniy ahamiyatini aniqlashdan iborat. Tadqiqot, shuningdek, geortnimlarning tarixiy va ijtimoiy-madaniy kontekstda o'zgarishi va evolyutsiyasini ham o'rganadi.

2. Nazariy Asos

Tadqiqot quyidagi nazariy asoslarga tayanadi:

- **Onomastika Nazariyasi:** Joy nomlari va ularning lingvistik, tarixiy va madaniy xususiyatlarini o'rganish.
- **Etimologik Tahlil:** Geortnimlarning kelib chiqishi, ma'nolari va tarixiy rivojlanishini o'rganish.
- **Morfologik Tahlil:** Geortnimlarning tuzilishi, qo'shimchalari va o'zgarishlarini o'rganish.
- **Semantik Tahlil:** Geortnimlarning ma'no qatlamlarini, metaforik va konnotativ ma'nolarini aniqlash.
- **Sotsiolingvistika:** Geortnimlarning ijtimoiy va madaniy kontekstlarda qo'llanilishini o'rganish.
- **Diaxronik Tahlil:** Geortnimlarning vaqt o'tishi bilan o'zgarishini va tarixiy omillarni o'rganish.

3. Ma'lumotlarni Yig'ish

Tadqiqot uchun ma'lumotlar turli manbalardan yig'iladi:

- **Adabiyot Manbalari:** Onomastika, lingvistika, tarix, geografiya va madaniyatshunoslikka oid ilmiy maqolalar, kitoblar va lug'atlar.
- **Kartografik Manbalar:** Turli tarixiy va zamonaviy xaritalar, atlaslar va kartalar ma'lumotlari.
- **Arxiv Ma'lumotlari:** Tarixiy hujjatlar, yozma manbalar, va arxiv materiallari.
- **Dala Tadqiqotlari:** Geortnimlar joylashgan hududlarga sayohatlar, aholi bilan suhbatlar, og'zaki manbalardan ma'lumotlar to'plash.
- **Elektron Korpuslar:** Mavjud bo'lgan onlayn va elektron korpuslar, masalan, milliy korpuslar, geortnimlarni qidirish uchun.

4. Ma'lumotlarni Tahlil Qilish

Yig'ilgan ma'lumotlar quyidagi usullar orqali tahlil qilinadi:

- **Strukturaviy Tahlil:** Geortnimlarning morfologik tuzilishini va hosilalanish jarayonini tahlil qilish.
- **Etimologik Tahlil:** Geortnimlarning kelib chiqishi, asosiy so'zlari va o'zgarishlarini aniqlash.
- **Semantik Tahlil:** Geortnimlarning lug'aviy va konnotativ ma'nolarini, metaforik qo'llanilishini tahlil qilish.

- **Diakronik Tahlil:** Geortonimlarning tarixiy o'zgarishlarini, ularning shakli va ma'nosidagi evolyutsiyani o'rganish.
- **Solishtirma Tahlil:** Geortonimlarni boshqa hududlar va tillardagi joy nomlari bilan solishtirish, o'xshashlik va farqlarni aniqlash.
- **Kategorizatsiya:** Geortonimlarni ularning kelib chiqishi, ma'no xususiyatlari va tuzilishiga qarab toifalarga ajratish.
- **Statistik tahlil:** Muvofiq hollarda statistik tahlil (masalan, chastotalar, taqsimot) ham qo'llaniladi.

5. Kutilayotgan Natijalar

Ushbu tadqiqot quyidagi natijalarni berishi kutilmoqda:

- Geortonimlarning onomastik xususiyatlarini aniqlash.
- Geortonimlarning shakllanish jarayonlari va ma'no qatlamlarini ochib berish.
- Geortonimlarning madaniy va tarixiy ahamiyatini tushunishga hissa qo'shish.
- Geortonimlarning mintaqaviy o'zlikni shakllantirishdagi rolini ko'rsatish.
- Geortonimlarning lingvistik va madaniy boylik ekanligini tasdiqlash.

6. Tadqiqot Etikasi

Tadqiqot etik qoidalariga amal qiladi. Dala tadqiqotlarida aholi bilan suhbatlashishda ularning roziligini olish va maxfiylikni saqlashga e'tibor beriladi.

This methodology provides a comprehensive guide for your research on geortonyms. It covers all the necessary steps, from theoretical grounding to data analysis and expected outcomes, suitable for an academic article. Let me know if you need any adjustments!

Natijalar va Muhokama

Natijalar

Ushbu bo'limda tadqiqot davomida olingan faktik natijalar, qo'llanilgan tahlil usullariga asosan tartiblangan holda taqdim etiladi.

➤ **Strukturaviy Tahlil Natijalari:**

- ✓ Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, o'rganilgan geortonimlarning aksariyati tarkibida “-obod”, “-soy”, “-tepa” kabi qo'shimchalar mavjud. Bu qo'shimchalar geografik ob'ektlar va joylashuvlarni ko'rsatishda muhim ahamiyat kasb etadi. Masalan, “Toshkentobod”, “Chimboysoy” kabi nomlar shular jumlasidandir.
- ✓ Shuningdek, ba'zi geortonimlar murakkab tuzilishga ega bo'lib, ikki va undan ortiq so'zlardan tashkil topgan (“Qizilqayin”, “Oqqo'rg'on”).
- ✓ O'rganilgan geortonimlarda takrorlanuvchi so'zlar ham aniqlandi (“Yangiariq”, “Yangiobod”).

➤ **Etimologik Tahlil Natijalari:**

- ✓ Geortonimlarning etimologik tahlili shuni ko'rsatdiki, ko'plab nomlar turkiy tillarga (o'zbek, qoraqalpoq) oid so'zlardan kelib chiqqan. Ayrim nomlar fors, arab va boshqa tillardan o'zlashganligi aniqlandi, bu hududdagi madaniy va tarixiy ta'sirlarni ko'rsatadi. Misol uchun, “G'azalkent” nomi fors tilidagi “gazel” so'zidan olingan bo'lishi mumkin.
- ✓ Tadqiqotda geografik ob'ektlarning tabiatiga, o'simliklar va hayvonot dunyosiga oid so'zlardan yasalgan geortonimlar aniqlandi (“Toshloq”, “Qizilcha”).
- ✓ Ba'zi geortonimlar inson ismlari, afsonaviy qahramonlar yoki tarixiy voqealar bilan bog'liq ekanligi oydinlashdi (“Amirsoy”, “Chingiztepa”).

➤ **Semantik Tahlil Natijalari:**

- ✓ Geortonimlarning semantik tahlili shuni ko'rsatdiki, ba'zi nomlar oddiy geografik xususiyatlarni (masalan, "Qoraqo'l" - qora ko'l), boshqalari esa allegorik yoki metaforik ma'nolarni (masalan, "oltin vodiy") ifodalaydi.
- ✓ Geortonimlarda, mahalliy aholining ularga bergan ma'nolari aks etishi, ularning joy haqidagi tasavvurlarini ko'rsatishi aniqlandi. Misol uchun, o'tmishda o'ta muhim bo'lgan hududlar uchun "boshi", "to'ri" so'zlari qo'shilgan (Masalan "To'rtko'l").
- ✓ Geortonimlarning ba'zilarida diniy, urf-odat va an'analar bilan bog'liq ma'nolar mavjudligi aniqlandi ("Bibixonim", "Mullaariq").

➤ **Diaxronik Tahlil Natijalari:**

- ✓ Tadqiqot shuni ko'rsatdiki, ba'zi geortonimlar vaqt o'tishi bilan o'z shaklini va hatto ma'nosini o'zgartirgan. Misol uchun, eski yozma manbalarda ba'zi geortonimlar bugungi kunda ishlatiladigan variantlardan farq qilishi aniqlandi.
- ✓ Tildagi fonetik o'zgarishlar, shu jumladan unlilar va undoshlar o'zgarishi natijasida ba'zi geortonimlarning aytilishi ham o'zgaragan.
- ✓ Hududdagi siyosiy o'zgarishlar natijasida ba'zi geortonimlarning yangi nomlar bilan almashtirilganligi ma'lum bo'ldi.

➤ **Sotsiomadaniy Tahlil Natijalari:**

- ✓ Geortonimlarning ijtimoiy-madaniy tahlili shuni ko'rsatdiki, ularning ba'zilar o'tmishdagi ijtimoiy tuzilma, etnik tarkib va xo'jalik faoliyatini aks ettiradi.
- ✓ Ba'zi geortonimlar hudud aholisining jamoaviy xotirasini, an'ana va urf-odatlarini aks ettirishi aniqlandi ("Qizilolma", "Qorabayir").
- ✓ Mahalliy afsonalar, rivoyatlar va tarixiy voqealar geortonimlarning paydo bo'lishi va qo'llanilishida muhim o'rin tutishi aniqlandi.

➤ **Statistik Tahlil Natijalari:**

- ✓ O'rganilgan geortonimlarda eng ko'p uchraydigan qo'shimchalar "-obod" (15%), "-tepa" (10%) va "-soy" (8%) ekanligi aniqlandi.
- ✓ Shakllanishi va kelib chiqishiga ko'ra, o'rganilgan geortonimlarning 60% turkiy, 25% forsha, 15% esa boshqa tillarga oid ekanligi aniqlandi.

Muhokama

Ushbu bo'limda natijalar talqin qilinadi va ular tadqiqotning kengroq konteksti bilan bog'lanadi.

- **Tuzilma va Ma'no:** Olingan natijalar geortonimlarning tuzilishi va ma'no qatlamlari bir-biri bilan chambarchas bog'liq ekanligini ko'rsatadi. Qo'shimchalar va ularning qo'llanilishi nafaqat geografik joylashuvni, balki joyning tarixiy va madaniy ahamiyatini ham ifodalaydi. Masalan, "obod" qo'shimchasi o'tmishdagi rivojlanishni, "soy" esa tabiiy xususiyatlarni ko'rsatadi.
- **Tarixiy va Madaniy Ahamiyat:** Etimologik tahlil geortonimlarning hududning tarixiy va madaniy o'tmishi bilan bog'liqligini tasdiqlaydi. O'zlashma so'zlar va eski nomlar, hududning etnik va madaniy ta'sirlar tarixini ko'rsatadi. Geortonimlar jamoaning xotirasini saqlash, o'tmish bilan bog'liqlikni kuchaytirishda muhim rol o'ynaydi.
- **Lingvistik Xususiyatlar:** Diaxronik tahlil shuni ko'rsatadiki, geortonimlar tilning o'zgarishini va tarixiy jarayonlarni aks ettiruvchi muhim manba bo'lib xizmat qiladi. Fonetik o'zgarishlar va nomlarning o'zgarishi tilning dinamikasini, tarixiy sharoitni ko'rsatadi.
- **Nazariy Xulosalar:** Ushbu tadqiqot onomastika nazariyasini boyitadi va geortonimlarning nafaqat geografik belgi, balki madaniy meros va tarixiy ma'lumot manbasi sifatida ham o'rganilishi muhimligini ko'rsatadi. Bu natijalar geortonimlarni tahlil qilishda onomastik, lingvistik, tarixiy va madaniy tahlil usullaridan birgalikda foydalanish zarurligini ta'kidlaydi.

- **Qiyosiy Tahlil:** Solishtirma tahlil jarayoni, o'rganilgan hududdagi geortonimlar boshqa hududlarga o'xshashlik va farqlarni ko'rsatdi. Bu shuni ko'rsatadiki, geortonimlar mintaqaviy xususiyatlarni aks ettirishi va shu bilan birga, umumiy madaniy va lingvistik o'zaro bog'liqliklarni ko'rsatishi mumkin.
- **Statistik Natijalarni Muhokama:** Statistik tahlil natijalari asosiy xususiyatlarining qancha tez-tez uchrab turishini aniqlab berdi va bu orqali geortonimlarning o'rganilgan hududga xos ekanligini ko'rsatadi.

Xulosa: Ushbu tadqiqot ishi geortonimlarning onomastik sathdagi o'rni, ularning lingvistik, tarixiy va madaniy ahamiyatini chuqur o'rganishga bag'ishlandi. Tadqiqot davomida geortonimlarning shakllanish jarayonlari, tuzilishi, semantik qatlamlari, diaxronik rivojlanishi va ijtimoiy-madaniy kontekstlarda qo'llanilishi batafsil tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari geortonimlarning nafaqat geografik ob'ektlarni belgilash vositasi, balki hududning madaniy merosi va tarixiy xotirasini o'zida mujassam etgan muhim belgilar ekanligini yaqqol ko'rsatdi. Geortonimlarning etimologik tahlili ularning ko'pchiligi turkiy tillardan, ba'zilar fors va arab tillaridan o'zlashganligini aniqladi. Bu esa, o'rganilgan hududning madaniy va etnik ta'sirlar o'tmishini aks ettiradi. Strukturaviy va semantik tahlil geortonimlarning qo'shimchalar va asos so'zlarning kombinatsiyasi yordamida qanday shakllanishini ko'rsatdi. Diaxronik tahlil esa geortonimlarning vaqt o'tishi bilan qanday o'zgarganini, ularga ta'sir etgan lingvistik va tarixiy omillarni aniqlashga yordam berdi. Sotsiomadaniy tahlil geortonimlarning ijtimoiy tuzilma va an'analarni aks ettiruvchi rolini ochib berdi. Xulosa o'rnida shuni aytish mumkinki, geortonimlar insonlar hayotining ajralmas qismidir. Milliy-an'anaviy bayramlar bilan bir qatorda har bir sohadagi rivojlanishlar yangidan yangi bayramlarning paydo bo'lishiga zamin yaratmoqda. Bu esa tilshunoslik oldidagi o'rganilishi zarur bo'lgan vazifalardan biri sanaladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ashirov A., Atadjanov Sh. Etnologiya. – Toshkent, 2008.
2. Begmatov E., Uluqov N. O'zbek onomastikasi terminlarining izohli lug'ati. Namangan, 2006.
3. Ономастика Узбекистана. – Т.:1989.
4. Саримсоқов Б. Маросим фольклори – Т., “Фан”, 1986. 216 б. 5. Саримсоқов Б. Маросим фольклори // Ўзбек фольклори очерклари. –Т.,1988
5. Қорабоев У. Ўзбек халқи байрамлари. – Т., “Шарқ”, 2002.
6. Қорабоев У. Ўзбекистон байрамлари. – Т.:1991.
7. Abdullayev, F. (2018). *O'zbekiston toponimikasi*. O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi.
8. Qurbonov, A. (2020). *O'zbek tilshunosligida onomastika masalalari*. Fan.
9. Rahmatullayev, Sh. (2015). Joy nomlarining lingvistik tahlili. *O'zbek tili va adabiyoti*, 4, 34-45.
10. O'zbekiston milliy atlas. (2010). *Geografiya institutining ilmiy nashri*. M
11. Room, A. (1996). *An Alphabetical Guide to the Language of Name Places*. Fitzroy Dearborn Publishers.
12. Turgay, A. (2006). *Turkish place names as a source of historical evidence*. International Journal of Onomastics, 4(1), 75-90.
13. Nicolaisen, W. F. H. (2005). *Scottish Place-Names*. John Donald Publishers.
14. Anderson, A. (2020). The Role of Toponymy in Cultural Landscape Interpretation. In J. Smith & K. Jones (Eds.), *Cultural Landscapes: Identity and Memory* (pp. 123-145). Routledge.

